

Het onderzoek van de notaris bij uw levenstestament

U gaat binnenkort naar de notaris voor het opstellen van een levenstestament. In deze folder leest u hoe de notaris te werk gaat en waarom hij of zij bepaalde zaken onderzoekt.

Wat is de meerwaarde van een notariële akte?

Aan een levenstestament dat u bij de notaris opstelt, wordt meer waarde gehecht dan aan een gewoon stuk papier waarop u zelf uw wensen heeft geschreven. Dat komt doordat de notaris bepaalde controles moet doen voordat hij of zij de akte (levenstestament) voor u kan maken. De notaris controleert uw identiteit, uw wilsbekwaamheid en of u zich vrij voelt om in uw levenstestament te regelen wat u wil en niet wat iemand anders wil.

Wat is wilsbekwaamheid?

U bent wilsbekwaam als u zelfstandig een beslissing kan nemen en de gevolgen van die beslissing overziet. Of u wilsbekwaam bent, kan per situatie verschillen. Gaat het om iets eenvoudigs, dan bent u eerder in staat dat te overzien dan wanneer het gaat om iets heel ingewikkelds. Voor de notaris bent u wilsbekwaam als u begrijpt wat u gaat regelen met het levenstestament en u de gevolgen hiervan voor uzelf overziet.

Waarom onderzoekt de notaris uw wilsbekwaamheid?

Dat onderzoek is nodig omdat een levenstestament van iemand die niet wilsbekwaam is, nietig is. 'Nietig' betekent dat de regelingen in het levenstestament niet geldig zijn. Uw vertrouwens-

persoon (degene die u aanwijst in uw levenstestament) mag dan niet namens u optreden. De notaris onderzoekt uw wilsbekwaamheid dus ook in uw belang.

Hoe onderzoekt de notaris dat?

De notaris vraagt u altijd wat u wilt regelen in uw levenstestament en waarom. Het is belangrijk dat u dit in eigen woorden kunt vertellen. De notaris informeert ook naar uw persoonlijke situatie om een goed beeld te krijgen van wat er in uw levenstestament moet worden opgenomen. Is het snel duidelijk dat er geen enkele reden is om aan uw wilsbekwaamheid te twijfelen, dan merkt u van dat onderzoek waarschijnlijk niets.

Soms is er aanleiding om meer aandacht te besteden aan dat onderzoek. Als u niet meer zelfstandig woont bijvoorbeeld of omdat u ziek bent. Medicijngebruik of rouw kunnen ook (tijdelijk) van invloed zijn op uw wilsbekwaamheid. De notaris wil zeker weten dat u in staat bent om alles goed te begrijpen. Al die vragen of het herhalen van een vraag, geeft u misschien wel het gevoel dat de notaris u niet serieus neemt. Dat is zeker niet het geval. De notaris neemt zijn taak heel serieus om u een passend en geldig levenstestament mee te geven.

Wanneer schakelt de notaris een arts in?

Het kan zijn dat de notaris na een gesprek met u twijfelt of u alles voldoende overziet. Of dat u een ziekte heeft die van invloed kan zijn op uw wilsbekwaamheid. In die gevallen kan de notaris een gespecialiseerde en onafhankelijk arts inschakelen. Deze arts krijgt de opdracht te onderzoeken of u wilsbekwaam bent om een levenstestament te laten opstellen. Voor dit onderzoek door een arts is uw toestemming nodig. De kosten zijn voor uw rekening. Vindt de notaris dat het oordeel van een arts echt nodig is, maar geeft u daar geen toestemming voor, dan mag de notaris geen akte voor u maken.

Bent u wilsbekwaam, maar is er ruzie binnen uw familie of verwacht u die? Of denkt u dat er mensen in uw omgeving zijn die twifelen aan uw wilsbekwaamheid? Dan kan het nuttig zijn toch een arts te vragen. Het onderzoek van een arts kan die twijfels wegnemen en ruzies voorkomen. U kiest dan zelf voor extra zekerheid voor uzelf en voor uw vertrouwenspersoon.

Is iemand met dementie altijd wilsonbekwaam?

De diagnose dementie wil niet meteen zeggen dat u wilsonbekwaam bent. Zeker wanneer de dementie zich nog in het beginstadium bevindt. Iemand met dementie verliest vaak geleidelijk de bekwaamheid om zelf alle beslissingen te nemen. Rekenen en omgaan met geld wordt bijvoorbeeld lastiger. Of opkomen voor uw eigen belangen. Het hangt van de aard van de beslissing af of iemand nog wilsbekwaam is of niet. Zo kan iemand nog prima in staat zijn om te bepalen welk verpleeghuis de voorkeur heeft of wat hij of zij vanavond wil eten. Dat wil niet zeggen dat iemand ook wilsbekwaam is als het gaat om het levenstestament. De kans is groot dat de notaris in dit geval een onafhankelijk arts inschakelt.

Wat onderzoekt de notaris nog meer?

Als u het fijn vindt mag u iemand meenemen naar de notaris. Zo voelt u zich misschien wat meer op uw gemak. De notaris zal altijd wel ook alleen met u willen praten. Uw vriend of familielid gaat dan naar de wachtkamer. De notaris stelt vragen om te controleren of u zich helemaal vrij voelt om te regelen wat u wil. Dat betekent dat u geen druk of dwang voelt van naasten om zaken op een bepaalde manier te regelen. Ook hier geldt dat de notaris doorvraagt bij twijfel.

Wat u met de notaris bespreekt, blijft altijd vertrouwelijk. Weet dat de notaris altijd handelt in uw belang. Het is uw levenstestament en alleen wat u zelf wil, wordt daarin vastgelegd. Bij ondertekening van het levenstestament bent u altijd alleen met de notaris.

Na ondertekening van het levenstestament is het wel belangrijk dat u de mensen in uw directe omgeving informeert over uw levenstestament. Zo weten zij wat u heeft geregeld en wie u daarvoor heeft aangewezen. Dit kan onduidelijkheid en teleurstellingen voorkomen.

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met de notaris waarmee u een afspraak heeft gemaakt. Tip: Gebruik de checklist levenstestament om alvast zelf na te denken wat u wilt regelen in het levenstestament. Het is een goede voorbereiding op het gesprek met de notaris. Meer informatie vindt u op www.notaris.nl/levenstestament.

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie